

תכנית ההשלמה לתואר ב"א בסייעוד בנצרת

קורס מספר: 290.1905 : סוגיות בקידום הבריאות

מרצה: ד"ר מוחמד ח'טיב, PhD, RN, Bsc, MPH

סמסטר א', שנה"ל תשע"ב 2011\2012

דואר אלקטרוני: mkhatib@univ.haifa.ac.il או Khatib.health@gmail.com
שעות קבלה: לפי תיאום מראש

תיאור הקורס

הקורס מציג מושגים מרכזיים בחינוך וקידום הבריאות, תיאוריות ומודלים מרכזיים ושימושיים בשלבי האבחון, התכנון וההערכה כמו כן מציג גישות ואסטרטגיות פעולה לקידום הבריאות.

מטרות הקורס

- להכיר מדדי הבריאות והגורמים המשפיעים עליה, כמו כן מושגי יסוד בתחום קידום הבריאות
- להפנים את התפיסה של קידום הבריאות
- להכיר שיטות ומודלים שימושיים בקידום הבריאות תוך התייחסות לשלבי ההתערבות הקהילתית; אבחון, תכנון, יישום והערכה.
- לבחון היבטים פוליטיים, חברתיים, תרבותיים בהקשרים שונים של קידום הבריאות

מבנה הקורס: הרצאה בת שעתיים, פעם אחת בשבוע בימי ג', שעות 16-18

שיטות: הרצאה, דיונים כיתתיים ותרגילים קבוצתיים

מטלות: תרגיל קבוצתי – 20% מהציון הסופי

בחינה מסכמת – 80% מהציון הסופי (ציון מעבר: 60)

תנאי מעבר: עמידה בהצלחה (לפחות 60%) בשתי המטלות

נושאי הקורס:

- הגדרת מושגים בסיסיים: בריאות וחולי, חינוך וקידום הבריאות, אמנות בין לאומיות לקידום הבריאות (אלמה-אטה, אוטווה ועוד)
- מדדי בריאות והכורמים המשפיעים על בריאות הפרט, המשפחה והקהילה.
- התפתחות תחום קידום הבריאות (היבט היסטורי)
- גישות ואסטרטגיות לקידום הבריאות
- אבחון קהילתי ומיפוי צרכים בקהילה (מודלים שימושיים)
- תיאוריות מרכזיות לשינוי התנהגות וקידום הבריאות
- קידום בריאות במסגרות (Setting Approach): עיר בריאה, בית ספר ובית חולים מקדמי בריאות וכו'.
- פיתוח פרויקט קידום בריאות והכנת הצעה כתובה.
- כשירות והתאמה תרבותית של שירותי בריאות ותוכניות לקידום הבריאות.

- 2 -

מקורות

קריאת חובה

הערה: המקורות המצוינים להלן באדום הם תדפיסים שמצויים באתר הקורס. שאר המקורות זמינים בספריית האוניברסיטה.

- בראון-אפל, א. (2001). קידום בריאות – התפתחות היסטורית. מגזין מכון תנובה למחקר, 4. **[מצוי באתר הקורס]**
- בראון-אפל, א., פלג, ח., וויינשטיין, ר. (עורכות). (2000). **קידום בריאות בישראל**. ירושלים: משרד הבריאות. "קידום בריאות, מה הוא?". הוכן ע"י גבי לילך מלוויל. (תדפיס) **[מצוי באתר הקורס]**
- "אמנות קידום הבריאות- תקציר" (תדפיס) **[מצוי באתר הקורס]**
- רוזן, ב', רועי, א', בקר, נ' ואסמאעיל, ש. (2008). **קידום בריאות באוכלוסיה הערבית: באיזו מידה מתקיימת התאמה תרבותית וכיצד ניתן לחזק אותה? דו"ח מחקר**. ירושלים: גוינט-מכון ברוקדייל
- Green, L. W., & Kreuter, M. W. (1999). *Health promotion planning*. London, UK-Toronto Canada: Mayfield Publishing Company.
- Elder, J., Guandalupe, X. A., & Steward, H., (1997). Theories and intervention approaches to health behavior change in primary care. *American Journal of Preventive Medicine*, 17(4), 275-284.
- Kreuter, M. W., Lukwago, S. N., Bucholtz, D. C., Clark, E. M., & Thompson, V. S. (2002). Achieving cultural appropriateness in health promotion programs: Targeting and tailoring approaches. *Health Education and Behavior*, 30 (2), 133-146.
- Muecke, M. A. (1984). Community health diagnosis in nursing. *Public Health Nursing*, 1 (1), 23-35.
- Pender, N. J. (1996). *Health promotion in nursing practice*. Stamford, CO: Appleton & Lange.
- Nutbeam, D., (1998). Evaluating health promotion-progress, problems and solutions. *Health Promotion International*, 13 (1) 27-44.
- Prochaska, J.O., & DiClemente, C.C. (1982). Transtheoretical therapy toward a more integrative model of change. *Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 19(3), 276-287.

- 3 -

אתרים נבחרים ברשת האינטרנט:

- אתר משרד הבריאות : www.health.gov.il
- הגדרות למונחים בסיסיים בקידום הבריאות:
www.who.int/hpr/NPH/docs/hp_glossary_en.pdf
- מודל גרין וקרורטר :
http://hsc.usf.edu/~kmbrown/PRECEDE_PROCEED_Overview.htm
- רשת ערים בריאות :
www.healthycities.co.il